

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr.236 de infanterie Dnepropetrovsk din 04 iunie 1944, în cauza penală în privința lui

Burdiuja Gavril xxxxx, născut xxxxx, originar din xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 25.04.2019 – 25.06.2019

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr.236 de infanterie Dnepropetrovsk din 04 iunie 1944, Burdiuja Gavril a fost condamnat în baza art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani și confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Burdiuja Gavril a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind nemulțumit de activitățile guvernului sovietic, în aprilie 1932, trădându-și patria, a trecut frontiera de stat pe teritoriul României, unde ulterior locuind pe teritoriul acestui stat a depus jurământul de credință serviciilor române. În ianuarie 1942, s-a întors în satul său natal Nezavertailovca, teritoriu temporar ocupat de trupele române, unde a fost numit în calitate de maestru, activând în această funcție până la sosirea armatei roșii – aprilie 1944, fiind complice al autorității române.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Burdiuja Gavril.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că, pentru stabilirea vinovăției lui Burdiuja Gavril în comiterea infracțiunii prevăzute de art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU, sunt necesare probe care ar demonstra că inculpatul intenționa să cauzeze prejudiciu potențialului militar,

independenței statale sau inviolabilității teritoriale a URSS, însă probe veridice care ar confirma aceste circumstanțe la materialele dosarului lipsesc.

Concomitent, consideră recurentul că, condamnarea lui Burdiuja Gavril pentru trădare de patrie echivalează cu un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

În consecință, notează că inculpatul Burdiuja Gavril în conformitate cu art.3 al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr.236 de infanterie Dnepropetrovsk din 04 iunie 1944, Burdiuja Gavril a fost condamnat pentru trădare de patrie.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Burdiuja Gavril în baza art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind

afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al diviziei nr.236 de infanterie Dnepropetrovsk din 04 iunie 1944, cu încetarea procesului penal în privința lui *Burdiuja Gavril xxxxx*, condamnat în baza art.54-1 lit. a) Cod penal al RSSU.

Burdiuja Gavril xxxxx, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 iunie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico